

De singel moet schoon!

De Swammerdamsingel is zonder twijfel de groenste straat van Oost. De oevers en het dichtbegroeide eilandje in de singel zijn een thuis voor allerlei watervogels, en ieder voorjaar zorgt een bonte mix van (bloesem)bomen voor een ware kleurenexplosie. Als er niet zoveel hondenpoep en zwerfvuil lag, zou het de perfecte plek zijn om in het gras te spelen of om bij mooi weer je picknickkleedje uit te vouwen. En dat is precies wat de bewoners voor ogen staat!

De singelstructuur van Oost is, samen met de drie lanen – de Boerhaavelaan, Lorentzlaan en Professor Kamerlingh Onneslaan – in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw aangelegd. De langgerekte blauw-groene verbinding tussen Het Stoompje aan de Marconiweg en de stadsvijver naast de Lidl volgt een oude

waterloop uit de tijd dat dit gebied nog polder was. De brede opzet en lange zichtlijnen van de lanen en singels hadden als doel om een groen, ruimtelijk gevoel te creëren. De drie lanen staan er sinds de recente herinrichting wat kaal bij, maar groener dan aan de singels ga je het in Oost niet treffen.

Antoinette en haar man kochten er vier jaar geleden een huis en genieten nog elke dag van het uitzicht vanuit hun keukenraam. ‘Als in het voorjaar de meidoorns en prunussen uitbundig bloeien, houden bijna alle voorbijgangers even stil om een foto te maken. Dit is echt een uniek stukje natuur middenin de stad. Daar moeten we met z’n allen goed voor zorgen!’

Veredeld hondentoilet

De realiteit is echter dat de brede oevers en de stoepen van de Swammerdamsingel en de Van Swindensingel – zoals de straat aan de overkant van het water heet – vooral dienstdoen als veredeld hondentoilet. Omdat het drukke looproutes van en naar het centrum zijn, liggen ze ook nog eens bezaaid met flesjes, blikjes en ander zwerfvuil. Doodzonde, vond Antoinette, en ze besloot in actie te komen. De singel moet schoon! Een oproepje in de straatapp leverde veel bijval op. Buurtgenoten Stephanie, Amanda en Doesjka boden hun hulp aan en het Actiecomité Schone Singel was geboren.

Het actiecomité ging rond de keukentafel voor een aanvalsplan en vroeg wijkbudget aan bij de gemeente. ‘We wilden het groots aanpakken om écht een statement te kunnen maken. Te beginnen met een actiedag om met zoveel mogelijk burens de singel

Het Actiecomité Schone Singel: v.l.n.r. Antoinette, Amanda, Stephanie en Doesjka

eens flink onder handen te nemen’, vertelt Antoinette. ‘We prikten een datum, lieten flyers drukken en boekten een band. Want een opruimdag is niet alleen nuttig, je kunt er ook een gezellig buurtfeestje van maken. Met een hapje en een drankje en gelegenheid om met elkaar kennis te maken. Voor de kinderen regelden we onder meer schmink en een workshop vogelhuisjes timmeren.’

Billboards

Op zaterdag 1 april was het dan zover. Ondanks de regen en de kou staken zo’n vijftig buurtbewoners de handen uit de mouwen. Wethouder Petra Zwang trapte de dag officieel af en onthulde vier grote billboards die langs het water zijn geplaatst en laten zien wat het actiecomité voor ogen heeft: een singel waar kan worden gespeeld en gerecreëerd.

Antoinette was aangenaam verrast door de hoge opkomst. ‘Kennelijk zijn we niet de enigen die zich verantwoordelijk voelen voor een fijne buurt. Binnen een uur was de hele singel tussen de Laurens Costerstraat en het witte bruggetje op de kop van de Snelliussingel aan kant. Een paar burens wisten zelfs met wat kunst- en vliegwerk een oude kerstboom, waar we ons allemaal al maanden aan ergerden, uit het water te vissen. Ook is een honden-

poepzakjesdepot opgehangen en hebben we met stoepkrijt en schone graffiti aandacht gevraagd voor de opruimplicht voor hondenpoep. Honden blijven natuurlijk welkom in onze ‘voortuin’, als er maar netjes achter ze worden opgeruimd.’

Verjaardagscadeautje

Een maand later durft het actiecomité voorzichtig te stellen dat er al minder troep en hondenpoep ligt. Maar ze gaan zeker niet achteroverleunen. De komende tijd zullen ze nog meer bewoners en ondernemers uit de buurt uitnodigen om de singel te adopteren. En de actiedag, dat wordt een jaarlijks terugkerend evenement.

Wat Antoinette het meest is bijgebleven, is het enthousiasme waarmee de kinderen uit de buurt zich sterk maken voor een schone singel. ‘De uitnodigingen lagen nog maar net op de deurmat of buurjongen Rodya had zich al aangemeld. Hij en zijn broers hebben de hele actiedag fanatiek meegeholpen. En buurmeisje Jolie prikt regelmatig met vriendinnen een rondje zwerfafval. Ze is zó met de natuur begaan dat ze afgelopen jaar zelfs een eigen afvalgrijper voor haar verjaardag vroeg. Kinderen zijn zich écht bewust van het belang van natuur in de stad. Daar kunnen wij als volwassenen nog wat van leren.’

Natuurvriendelijke oever

Langs de Swammerdamsingel ligt sinds 2018 de eerste ‘natuurvriendelijke oever’ van Schiedam. Over een lengte van ongeveer vijftig meter – ter hoogte van de huisnummers 49 t/m 71 – werd de bestaande oever flauw afgegraven om een geleidelijke overgang van land naar water te creëren. De drassige bodem is vervolgens beplant met moeras- en oeverplanten als liesgras, wederik en watermunt. Deze trekken insecten, waterdiertjes en vogels aan, die hier voedsel vinden en een plek om te schuilen of zich voort te planten. Ook hebben dergelijke planten een positieve invloed op de waterkwaliteit.

De natuurvriendelijke oever is een initiatief van wijkbewoner Ronald Loch. Zijn idee is opgepakt en verder uitgewerkt door Devon Delsman (*urban designer* én Oosterling). Het beheer is in handen van Buurtwerkplaats De Buren. Lijkt het je leuk om hierbij te helpen? Stuur dan een mailtje naar joost@buurtwerkplaatsdeburen.nl.

